

combinatie van bijwerkingen door gebruik van nomifensine zagen, bestaat bij ons de vrees, dat dergelijke bijwerkingen niet zo zelden voorkomen als wordt aangenomen. Wellicht wordt het verband tussen koorts en een gestoorde leverfunctie en het gebruik van nomifensine soms gemist, of niet opgegeven aan het Bureau Bijwerkingen Geneesmiddelen.

SUMMARY

Fever and liver function disturbances as a result of therapy with nomifensin (Alival). — Two patients developed a febrile reaction on the antidepressant drug nomifensin (Alival). In both patients rechallenge with the drug was positive. Laboratory tests showed a moderate eosinophilia and raised hepatic enzymes; these changes disappeared after stopping the drug.

LITERATUUR

BOURNERIAS, F. en B. HABIBI (1979) *Lancet II*, 95.
BROGDEN, R. N., R. C. HEEL, T. M. SPEIGHT e.a. (1979) *Drugs* 18, 1.

Juni 1980

L. OFFERHAUS

BRIEVEN AAN DE REDACTIE

Bedenklijke publieksreclame voor een hormoonpreparaat in een damesblad

E. C. VAN BRAKEL EN A. N. P. L. VERHOEKS, TE ROTTERDAM

Wij hebben met enige verontrusting een omslag-artikel in „Libelle” gelezen, waarin met enthousiasme de nieuwe anticonceptiepil „Diane” wordt aangeprezen als wondermiddel tegen acne en hirsutisme. (Diane is een combinatiepreparaat van het anti-androgeen cyproteron met het oestrogeen ethinylestradiol: per tablet cyproteron(acetaat) 2 mg en ethinylestradiol 0,05 mg.) Wij hebben al verscheidene vrouwen op het spreekuur gehad die om deze pil vroegen. Hieronder waren ook meisjes met acne.

Afgaande op artikelen in dit tijdschrift (POLANO 1974; VAN WAYJEN 1974; MALI 1979) en in het *Geneesmiddelenbulletin* (1979) zouden wij willen concluderen dat:

1. deze therapie voor acne en hirsutisme niet in de huisartsenpraktijk thuishoort, doch bij de specialist. En dan nog uitsluitend bij voor de gangbare therapie resistente gevallen na een uitgebreid endocrinologisch onderzoek;

2. er vele bijwerkingen zijn, waarvan vooral genoemd moeten worden: irreversibele beschadiging van de mannelijke foetus, leverbeschadiging en bijnierschorsremming.

Redactioneel naschrift

Informatie bij het Bureau Bijwerkingen te Leidschendam leerde ons dat van elders nog een derde patiënt met koorts en leverfunctiestoornissen alsmede twee patiënten met koorts zijn gemeld. Het Bureau Bijwerkingen van de Deutsche Arzneimittelkommission te Keulen blijkt 23 soortgelijke meldingen te hebben ontvangen, t.w. 19 patiënten hadden koortsreacties, 3 patiënten koorts en gestoorde leverfunctie (van wie bij één coma hepaticum ontstond) en één patiënt had koorts en een hemolytische anemie. Bij de fabrikant werden uit de gehele wereld 39 patiënten met koortsreacties gemeld, van wie 6 een gestoorde leverfunctie hadden. Hoewel deze cijfers elkaar zeker zullen overlappen, en het verband lang niet altijd onomstotelijk te bewijzen valt, mag op grond van deze getallen toch wel worden aangenomen dat febrile reacties, al dan niet gepaard gaande met leverfunctiestoornis, klinisch belangrijke bijwerkingen van dit antidepressivum zijn. Inmiddels staan deze bijwerkingen ook duidelijk in de bijsluitertekst vermeld.

Wij vragen ons dan ook af of het wel een goede zaak is dat deze pil op de markt gebracht is. Er zijn aan huisartsen zelfs al monsters verstrekt. Er dient in ieder geval gewaakt te worden voor een presentatie waarin Diane primair gebracht wordt als een anticonceptiemiddel, dat dan ook nog helpt tegen puistjes en overmatige beharing. Op deze manier zou het ongemerkt de huisartsenpraktijk binnensluipen en bij vele (te veel) vrouwen op de toilettafel komen te liggen. De anticonceptiepil als cosmetisch artikel.

Onzes inziens is deze pil een grote stap terug met betrekking tot de veiligheid van de anticonceptie.

LITERATUUR

Geneesmiddelenbulletin (1979) Nr. 5.
MALI, J. W. H. (1979) *Ned. T. Geneesk.* 123, 836.
POLANO, M. K. (1974) *Ned. T. Geneesk.* 118, 81.
WAYJEN, R. G. A. VAN (1974) *Ned. T. Geneesk.* 118, 477.

Juni 1980